

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 14, П'ЯТНИЦЯ, 5 КВІТНЯ 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 14, FRIDAY, APRIL 5, 2024

\$2.00

Міжнародна конференція в Газі

Міжнародна конференція „Відновлення справедливості для України“.

ГАГА. – Міністер закордонних справ Дмитро Кулеба 2 квітня виступив у Газі на міжнародній конференції „Відновлення справедливості для України“. Під час виступу він наголосив, що справедливість потрібна українцям зараз, а не в далекому майбутньому.

Він додав, що у цьому контексті вже є відчутні результати на чотирьох напрямках. Зокрема, запрацював Реєстр збитків, який дозволяє українцям вимагати відшкодування за пошкодження чи знищення жит-

(Закінчення на стор. 14)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Пожежа в Нижньокамську

- Силами ГУР Міноборони України підірвано електростанцію у тимчасово окупованому Севастополі. У ніч проти 2 квітня потужним вибухом електростанцію виведено з ладу.
- Український дальнобійний дрон влучив в установку первинної переробки нафти в Нижньокамську, після чого там виникла пожежа. Потужність установки складала 8 млн тонн нафти, а це – 2.6 відс. від загальної річної переробки РФ. Завод входить у п'ятірку найбільших у Росії.
- На Оріховському напрямку російські окупаційні війська здійснили чотири штурми, з яких по два у районах Малої Токмачки та Старомайорського. Успіху не мали. На лівобережжі Дніпра на Херсонщині, окупанти спромоглися на чотири штурми наших позицій. Але і тут, зазнавши втрат, відійшли на свої вихідні позиції. Російські окупанти для підтримки своїх штурмів застосовують авіацію. Загалом 2 квітня за добу на фронті відбулося 71 бойове зіткнення.
- У березні 2024 року Сили оборони України знищили найбільше

976 ворожих артилерійських систем, найбільше від початку повномасштабного вторгнення.

- На Луганському напрямку прикордонний загін ім. Героя України полковника Євгенія Пікуса за допомогою важкого ударного дрона „Вампір“ знищив ворожу переправу через річку Жеребець.

- На тлі успішних українських ударів по військових об'єктах Москва змушена застосовувати методи маскування та обману, намагаючись приховати свої літаки, а на аеродромах малюють фальшиві силуети винишувачів.

- Вночі 2 квітня підрозділи мобільних вогневих груп Сил оборони України знищили дев'ять із десяти ворожих Shahed-136/131.

- Росіяни здійснили ракетну атаку на місто Дніпро, 9 осіб постраждало, серед яких 4 дітей. Пошкоджений один із закладів освіти.

- США передали декільком українським регіонам ще 109 генераторів, 19 станцій генерування тепла та електроенергії, а також 13 одиниць техніки для служб надзвичайних ситуацій.

(Закінчення на стор. 14)

Вручення воїнам орденів „Золота Зірка“

Церемонія вручення воїнам орденів „Золота Зірка“. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – 1 квітня Президент України Володимир Зеленський вручив орден „Золота Зірка“ захисникам, яким присвоєно звання Героя України, та родинам загиблих воїнів, які удостоєні цього звання посмертно.

Церемонія відбулася в Білій залі Героїв України в Маріїнському палаці в Києві. Президент подякував батькам українських Героїв за виховання таких дітей.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх загиблих за свободу й незалежність України.

В. Зеленський вручив „Золоту Зірку“ капітану Олександріві Настенку, підрозділ якого здійснював наступальні дії на Донеччині. Під час боїв у листопаді 2023 року капітан першим дістався позицій противника та знищив ворога.

Звання Героя України з врученням ордена удостоєний капітан Едуард Сабанін. Протягом березня-жовтня 2023 року підрозділ під його командуванням знищив і знешкодив 52

танки та іншу броньовану техніку окупантів.

„Золоту Зірку“ одержав сержант Олег Федоров, який у складі бронегрупи брав участь у боях на Херсонщині. У листопаді 2022 року бойова машина під командуванням О. Федорова зайняла рубіж на березі Дніпра біля селища Козацького, відрізвавши окупантам шляхи безпечного відходу.

Президент передав орден батьку Героя України лейтенанта Олега Буяла, який захищав Україну на Донеччині. Завдяки грамотним і рішучим діям О. Буяла було звільнене від окупантів селище Новоодонецьке.

„Золоту Зірку“ отримали рідні молодшого сержанта Віталія Дереха, удостоєного звання Героя України посмертно. У травні 2022 року під його командуванням знищено 15 одиниць техніки російських окупантів.

(Закінчення на стор. 7)

Кадрові зміни в Офісі Президента

КИЇВ. – Кадрові зміни в Офісі Президента пов'язані з перезавантаженням інституції – таким чином плянується зробити його діяльність більш функціональною. Про це сказав Президент Володимир Зеленський, який звільнив заступників керівника Офісу Президента Андрія Смирнова та Олексія Дніпрова. На ці посади призначено Ірину Мудру та Олену Ковальську, а також звільнив Сергія Шефіра з посади першого

помічника Президента України. Президент України В. Зеленський звільнив Олега Устенка, Сергія Трофімова і Михайла Радуцького від виконання обов'язків своїх позаштатних радників, звільнив Марка Шевченка з посади посла України в Республіці Молдова, погодив кандидатуру колишнього секретаря Ради національної безпеки і оборони Олексія Данілова як Посла України у Молдові.

Радіо Свобода

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зеленський оприлюднив декларацію

КИЇВ. – 29 березня Президент України Володимир Зеленський оприлюднив декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру за 2023 рік. Згідно з декларацією, доходи Глави держави та членів його родини становили 12,423,008 грн, у тому числі дохід від продажу облігацій внутрішніх державних позик України – 7,455,972 грн. Доходи родини В. Зеленського у 2023 році переважно склалися із заробітної плати, відсотків банку та доходу від надання нерухомості в оренду. Загалом ця сума становила 4,967,036 грн. Збільшення доходів у порівнянні з минулим роком відбулося у зв'язку з відновленням орендних платежів. Залишок грошових коштів родини на кінець минулого року зменшився майже на 2.8 млн грн. Інших суттєвих змін у 2023 році щодо активів, нерухомого майна, транспортних засобів тощо не відбулося. *(Офіційне інтернет-представництво Президента України)*

■ Джапарова поїде до Відня

КИЇВ. – Кабінет міністрів України на своєму засіданні 2 квітня звільнив Еміне Джапарову з посади першого заступника міністра закордонних справ України. 22 лютого Президент України Володимир Зеленський призначив Е. Джапарову постійним представником України при міжнародних організаціях у Відні. З 10 червня 2020 року Джапарова працювала на посаді першої заступниці міністра закордонних справ України, 14 липня 2020 року була призначена головою Національної комісії України у справах ЮНЕСКО. Уряд призначив Олега Осіяна першим заступником Голови Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, заступником голови цієї служби призначено Андрія Крейтора. *(Укрінформ)*

■ Росія майже завершила будівництво колії

КИЇВ. – Начальник Головного управління розвідки Міноборони України Кирило Буданов повідомив, що РФ майже завершила будівництво колії з російського Ростова-на-Дону до окупованого Криму. За його словами, ця залізниця може стати „серйозною проблемою“, проте з нею „набагато простіше“ впоратися, ніж із Керченським мостом. Восени 2023 року Росія заявила про початок будівництва залізниці, яка має з'єднати Ростов-на-Дону (РФ) з окупованим Кримом. Тоді повідомляли, що будівництво вже нібито почалося „з боку Донецька“. Під час виступу до 10-ої річниці анексії Криму Путін заявив про альтернативний залізничний маршрут в обхід Керченського мосту, що з'єднає Крим із територією Росії: з російського Ростова на анексований півострів через окуповані території Донецької і Запорізької областей. Він додав, що частина такого маршруту вже запрацювала. *(Радіо Свобода)*

■ Шкідливий пил із Сахари

КИЇВ. – У Києві спостерігається погіршення якості повітря через підвищення концентрації дрібнодисперсного пилу, який принесло із Середземномор'я разом із хвилею тепла. До нормалізації якості повітря жителям столиці рекомендується утриматися від прогулянок та провітрювання приміщень. Також бажано уникати фізичних навантажень на відкритому повітрі й пити багато води. Хвиля тепла із західного Середземномор'я принесла в Україну останніми днями аномально високі температури повітря, захопила також пил із Сахари. Останній може бути шкідливим для людей із вразливим імунітетом. В Укргідрометцентрі заявили, що концентрація принесеного з Африки пилу в Україні не перевищує гранично допустимих норм. *(Укрінформ)*

Розширення списку санкцій

ПРАГА. – 27 березня Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала оголосив про розширення національного списку санкцій. За пропозицією Міністра закордонних справ Яна Ліпавського, туди включили двох фізичних осіб та одну юридичну. Першим додали Віктора Медведчука – колишнього народного депутата України від партії ОПЗЖ. Вслід за Медведчуком під санкції потрапили екстенпродюсер нині забороненого каналу „112 Україна“ Артем Марчевський та зареєстрована у Чехії компанія Voice of Europe s.r.o. Таке рішення чеської влади стало результатом спільної роботи розвідок кіль-

кох країн Європи. Служба інформації та безпеки (чеська контррозвідка) надала уряду документи про те, що В. Медведчук „використовував“ А. Марчевського та вебсайт з метою „порушення територіальної цілісності, суверенітету та свободи України. Йдеться про приховану підтримку обраних кандидатів на вибори до Європарляменту, фінансування співпраці з журналістами, а також поширення дезінформації проти України.

Це одна з найбільших операцій російського впливу, викритих за останні роки.

Радіо Свобода

Нові виплати з 1 квітня

КИЇВ. – У квітні основні зміни стосуватимуться персональних фінансів українців. Збільшаться мінімальні зарплата і пенсія, більше отримуватимуть вчителі. Але деякі категорії громадян навпаки, втратять частину доходів. А у платіжках за комуналку можуть з'явитися більші цифри.

З 1 квітня в Україні на 900 грн зросте мінімальна зарплата: вона становитиме 8,000 грн. Востаннє мінімальну зарплату піднімали у січні цього року – до 7,100 грн. У 2023 році мінімалка жодного разу не змінювалася і становила 6,700 грн. З квітня мінімальна пенсія теж зросте – з 2,840 грн – до 3,200 грн. Кабінет міністрів ухвалив рішення з 1 квітня скоротити штат державних службовців на 19.3 тис. Ці зміни стосуватимуться як місцевих органів влади, так і міністерств та відомств.

У квітні зростуть зарплати вчителів. Це буде друге підвищення платні освітянам з початку 2024 року. У квітні зарплата педагогів підвищиться приблизно на 1,000 грн. В середньому платня вчителя становитиме 16 тис. грн.

У квітні уряд запроваджує новий вид допомоги на дітей за програмою „Дитина не одна“. Йдеться про дітей, які залишились без батьків, але не набули статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування. Гроші отримуватимуть особи, які тимчасово взяли таких дітей до себе – родичі, знайомі, а також якщо дитину прихистила прийомна сім'я чи дитячий будинок сімейного типу. Залежно від віку дитини розмір виплат становитиме від 6,407 грн до 8,000 гривень. Якщо дитина має інвалідність – від 8,970 грн до 11,190 грн. Урядова постанова передбачає, що

такі кошти виплачуватимуться впродовж шести місяців тим, хто перебуває в Україні. За даними Уповноваженого з прав людини Дмитра Лубінця, з початку війни понад 10 тис. дітей залишилися без батьківського піклування. З них через загибель чи смерть батьків – понад 1.6 тис.

Зростуть тарифи на воду

КИЇВ. – На квітень заплановане підвищення тарифів на холодну воду для побутових споживачів. Раніше постачальники обіцяли не змінювати ціни на послуги для населення до завершення опалювального сезону. Опалення вже почали вимикати, але ще до цього про підвищення тарифів повідомляли деякі місцеві постачальні компанії. Зокрема, у Києві вартість холодної води зросте з 30.38 грн до 40.77 грн за кубометр.

Тарифи будуть змінені по-різному, залежно від регіону. Суттєве зростання очікується, зокрема, у Вінниці та Дніпрі. У квітні підвищення тарифів буде не останнім. Наступне заплановане на 1 липня. Минулого року вже ухвалювали рішення про збільшення тарифу на холодну воду в середньому на 32 відс., але Президент Володимир Зеленський зупинив такі плани.

Щодо електроенергії, то офіційних повідомлень про подорожчання наразі немає, однак експерти припускали, що невдовзі після завершення опалювального сезону це може статися. Принаймні, мораторій на підвищення вартості послуг впродовж воєнного стану стосується тільки газу, опалення та гарячої води.

Укрінформ

Гуманітарка лише за електронними деклараціями

КИЇВ. – З 1 квітня усі гуманітарні вантажі, що переправлятимуться через український кордон, мають реєструватися лише в електронному вигляді, в Єдиній автоматизованій системі. В уряді пояснювали, що нову систему запроваджують для того, щоб зупинити зловживання у цій сфері. За даними Державної митної служби, третина гуманітарної допомоги, призначеної військовим, йшла у тінь.

Коли у грудні минулого року уряд ухвалив

рішення про електронну реєстрацію, волонтери, які везуть в Україну необхідні для армії вантажі, обурювалися, що це гальмуватиме надходження допомоги. Тому Кабмін вирішив встановити перехідний період на чотири місяці, до квітня 2024-го, аби всі організації чи фізичні особи мали змогу оформлювати митні декларації як у паперовому, так і в електронному вигляді. Тепер цей перехідний період закінчився.

„BBC News Україна“

Артем Шило обікрав залізницю

КИЇВ. – Правоохоронці викрили організовану групу на чолі з колишнім радником Офісу Президента Артемом Шиловим, яка при закупівлі трансформаторів для Укрзалізниці заволоділа 94.8 млн грн. Слідство встановило, що організована група була створена у 2021 році з метою контролю за коштами „Укрзалізниці“.

Впродовж червня-грудня 2022 року керівник групи А. Шило через підконтрольних службових осіб „Укрзалізниці“ забезпечив обрання наперед визначеної компанії постачальником силових трансформаторів. Постачання трансформаторів відбувалося за завищеною вартістю. Як підставу для відхилення пропозицій інших учасників закупівлі зі значно вигіднішими ціновими умовами

був використаний лист „Щодо загроз державній безпеці“. При цьому А. Шило умисно проігнорував громадянство контролера компанії, яка „виграла“ тендер, та його зв'язки з Росією.

Встановлено, що самі трансформатори закуповувались через фірму-прокладку у виробника, яким частково володіли юридичні особи з РФ, та перепродавались Укрзалізниці за вдвічі завищеною ціною.

Правоохоронці затримали лідера, співорганізатора та двох учасників організованої групи. А. Шило у 2022 року став заступником Департаменту захисту національної державності Служби безпеки України.

Укрінформ

ТОЧКА ЗОРУ

Яким був радянський лад?

Станіслав Кульчицький, історик

За визначенням фахівців новітня історія починається з подій Першої світової війни. Ця війна обумовила радикальний злам світопорядку. Наступний злам відбувся під час Другої світової війни. Тепер відбувся третій злам, в центрі якого перебуває Україна.

Ми воюємо з ракетно-ядерною державою, матеріальні і демографічні ресурси якої багатократно перевищують потенціал України. Воюємо успішно завдяки збройній і фінансовій допомозі коаліції демократичних держав, але розуміємо, що колективний Захід не стане поряд з нами на полі бою.

Воюємо успішно й тому, що розуміємо: поразка означатиме зникнення українців як нації. Агресор прагне не тільки окупувати територію українського народу, а й привласнити його тисячолітню історію, поглинути мову, культуру і самосвідомість, фізично знищити тих, хто чинить опір, перетворити всіх інших на малоросіян, в усьому подібних до росіян – жертв тоталітарної держави, яка сповідує маячні постулати рашизму.

У цьому есеї маю намір викласти власні роздуми з приводу того, чому керівні кола Кремля здійснили карколомний стрибок від провідної ролі у розпаді Радянського союзу до спроб відновити контроль над союзниками, а з 1991 року – незалежними республіками, а також над територією колишнього „соціалістичного табору“ у Центрально-Східній Європі.

Не сумніваюсь, що відродження тоталітаризму в сучасній РФ у вигляді новоявленого рашизму сталося завдяки консолідації уламків системи влади і власності, яка народилася в голові В. Леніна, була втілена в життя ним самим і його наступником Й. Сталіним, після чого розпалася внаслідок здійсненої М. Горбачовим конституційної реформи 1988 року.

Деякі експерти пов'язують оптимістичні для нас перспективи в російсько-українській війні з відходом В. Путіна від влади. Однак він є надто пересічною постаттю, яка не заслуговує сполученого з нею терміну „путінізм“. Ми повинні усвідомити самі і переконати союзників у тому, що Російська федерація являє собою екзистенційну загрозу для всіх народів, які потрапили в орбіту Кремля. Конкретна фігура очільника російських панівних кіл – справа другорядна. Ця країна готова порушувати встановлений світопорядок за будь-яких умов.

Більшовицький варіант „соціалістичного будівництва“

Я народився у січні 1937 року в Одесі, у студентській сім'ї. Мати була вірменкою з числа біженців, які осіли в Аккермані (нині – Білгород-Дністровський), тікаючи від репресій, що чинила у Вірменії Османська імперія. Батько походив з української дворянської сім'ї, численні представники якої вко-

(Продовження на стор. 10)

В Росії посилюються репресії

Алсу Курмашова

Радіо Свобода

У затриманій в Росії журналістці Радіо Свобода Алсу Курмашової подвійне громадянство – США та Росії. До арешту вона проживала у Празі зі своїм чоловіком та дітьми. У середині травня минулого року через сімейні обставини вона приїхала до рідного міста Казань і, починаючи з 18 жовтня 2023 року, перебуває в ув'язненні в Росії. Проти неї порушили кримінальну справу про поширення „фейків“ про російську армію. Слідство вважає, що вона причетна до поширення книжки „Ні війни. 40 історій росіян, які виступають проти вторгнення в Україну“. Правозахисні організації „Репортери без кордонів“, „Коаліція жінок у журналістиці“, Національний пресклуб, Комітет захисту журналістів та ще 10 організацій звернулися до Державного секретаря США Ентоні Блінкена із закликом оголосити журналістку Курмашеву „неправомірно затриманою“. Визнання американського громадянина неправомірно затриманим означає,

Ольга Цуканова

що влада США офіційно вимагатиме його звільнення від влади відповідної іноземної держави.

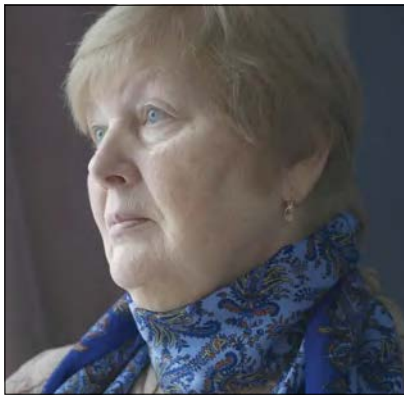
* * *

Організація „Рада матерів і дружин“, яку створили родички мобілізованих на війну проти України, оголосила про припинення роботи після визнання її „іноземним агентом“. Про повідомила голова ради Ольга Цуканова. За версією слідства, вона виступала проти „спеціальної військової операції“ (так російська влада називає війну в Україні), формувала негативне ставлення до військової служби, „брала участь у створенні та розповсюдженні для необмеженого кола осіб матеріалів іноземних агентів“. О. Цуканова заявила, що продовжить свою діяльність.

* * *

Антоніна Нікуліна – єдина у карельському селі Юшкозеро відкрито виступила проти „спецоперації“. Коли її тричі оштрафували за коментарі в

(Закінчення на стор. 14)

Антоніна Нікуліна

Російський пропагандист залишився без геніталій

Президент Росії Володимир Путін нагородив пропагандиста Захара Прилепіна „орденом Мужества“. Мужність Прилепіна викликає сумнів, адже цей відомий російський пропагандист і бойовик через замах СБУ залишився без геніталій. Про це повідомляє „Дивогляд“ із посиланням на інтерв'ю голови СБУ Василя Малюка.

У російському Нижньому Новгороді невідомі

підірвали автомобіль, у якому перебував З. Прилепін. Водій авто загинув, а пропагандиста шпиталізували з пораненнями. За словами В. Малюка, підірив автомобіля здійснили за допомогою протитанкової міни. Відповідальність за підірив авта взяв на себе військовий партизанський рух на тимчасово окупованих територіях України „Атеш“.

LB.ua

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Смертельний подарунок

КИЇВ. – Спеціалізована прокуратура у сфері оборони Центрального регіону 1 квітня направила до суду обвинувальний акт за фактом загибелі помічника колишнього Головнокомандувача Збройних сил України Валерія Залужного Геннадія Частякова. Військовослужбовцю інкримінували привласнення і збут боєприпасів, вбивство через необережність, нанесення тяжкого тілесного ушкодження через необережність і незаконне поводження зі зброєю. Розслідуванням встановлено, що 6 листопада 2023 року загиблий святкував свій день народження. Одним із подарунків була скринька, у якій було шість бойових гранат, подарованих співслужбовцем, які останній отримав у військової частині під час виконання обов'язків військової служби. Одну з гранат взяв до рук син військовослужбовця. Забираючи в дитини боєприпас, офіцер висмикнув кільце, що спровокувало вибух. Майор ЗСУ загинув на місці, його 13-річного сина шпиталізували з тяжкими пораненнями, а 11-річна дочка зазнала незначних тілесних ушкоджень. 29 березня Державне бюро розслідувань повідомило, що завершило розслідування у справі. Санкція статей передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк до 15 років. (Радіо Свобода)

■ Затримали агентурну групу ФСБ

КИЇВ. – Служба безпеки України в результаті спецоперації затримала агентурну групу ФСБ, яка готувала ракетні удари, зокрема по Київській телевежі та підрозділах Генерального штабу Збройних сил України. У результаті спецоперації у Києві та в Одесі затримано двох агентів ФСБ. Вони готували ракетні удари по військових частинах Сил оборони та об'єктах енергетики і телекомунікацій у трьох регіонах. У зоні особливої уваги агентів були армійські підрозділи, які забезпечують охорону Генштабу ЗСУ, дані про Сили оборони на Полтавщині, а також Київська телевежа і столична ТЕЦ. Для прихованого збору розвідданих один з російських агентів влаштувався експедитором в одеську компанію, яка постачає продукти харчування підрозділам Сил оборони, інший фотографував зовнішній вигляд однієї з теплових електростанцій, яка забезпечує електрикою і теплом значну частину столичного регіону. (Укрінформ)

■ Викриття мережі наркоторгівлі

КИЇВ. – Поліція під час масштабної спецоперації з викриття логістичної мережі наркозбувачів провела обшуки у 19 областях і затримала 26 дилерів. Про це повідомив заступник голови Нацполіції Андрій Небитов. Правоохоронці ліквідували п'ять нарколабораторій, викрили 57 учасників окремих злочинних груп. За його словами, до спецоперації було залучено понад 350 правоохоронців. Лише у Чернігові поліцейські затримали групу наркодилерів та вилучили понад 11 кілограмів наркотиків на суму півмільйона гривень. (Укрінформ)

■ Помирали в інтернаті

ВІННИЦЯ. – Працівники Офісу омбудсмена виявили низку порушень у Яришівському психоневрологічному будинку-інтернаті у Вінницькій області. Про це повідомив уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець. Виявили: в інтернаті – 151 підопічний, частина потребувала термінового санітарно-гігієнічного догляду і мала зношений одяг; порушення прав на гідні та безпечні умови перебування, деякі ліжка – застарілі з панцирною сіткою. 27 підопічних померли з 2022 по 2024 роки, у більшості була ішемічна хвороба серця. Немає консультації кардіолога, профоглядів. В інтернаті підопічних жодного разу не евакуювали в укриття під час повітряної тривоги. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ США і Франція говорили про Україну

ПАРИЖ. – США і Франція співпрацюють, щоб надати необхідну військову підтримку Україні, сприяти розбудові українських збройних сил та посилити українську економіку й демократичні інститути на шляху до її євроінтеграції. На цьому 2 квітня на спільній пресконференції в Парижі наголосили Міністер закордонних справ Франції Стефан Сежурне та Державний секретар США Ентоні Блінкен. С. Сежурне сказав, що найкращим способом відповісти на „агресію Путіна“ є підтримка України у розбудові власних збройних сил для захисту країни у довгостроковій перспективі, залучення приватних інвестицій для економічного зміцнення країни та підтримка демократичних інститутів, які уможливають просування до членства в ЄС. Е. Блінкен розповів про спільні зусилля США та Франції завадити передачі Росії озброєнь від таких країн як Північна Корея, Іран та Китай для застосування у війні в Україні. С. Сежурне зазначив, що боротьба України є справедливою, а „не задовольняючись пригніченням власного народу, Володимир Путін намагається підкорити український народ“. Міністер торкнувся російської дезінформації, зазначивши, що „Росія вдається до брехні та маніпулювання громадською думкою“, зокрема, звинувачуючи Україну та Європу в нещодавньому теракті у Москві. „Росія обрала неправильного ворога, ігноруючи ісламський тероризм на своїй території“, – сказав він. На питання чи обмежують союзники Україну в ударах по нафтопереробних об'єктах в Росії, Е. Блінкен відповів, що США „не підтримували“ українські удари за межами території України. С. Сежурне зазначив, що „український народ діє в рамках самооборони, і ми вважаємо Росію агресором“. Дипломати висловили прихильність до майбутнього членства України в НАТО, зазначивши, що спершу необхідна чітка дорожня карта. За словами Е. Блінкена, вершинна зустріч НАТО влітку у Вашингтоні буде значною мірою зосереджена на обговоренні такої дорожньої карти. („Голос Америки“)

■ Смертний вирок за вбивство політика

ТУНІС. – Суд в столиці Тунісу 27 березня виніс смертний вирок чотирьом особам і довічне ув'язнення двом іншим за участь у вбивстві визначного провідника опозиції Чокрі Белайда в 2013 році. Він був завзятим критиком тодішньої правлячої ісламської партії. Хоч Туніс має кару смерті, від 1990 року в країні ніхто не був страчений. Кару смерті звичайно замінюють на довічне ув'язнення. Відповідальність за вбивство Ч. Белайда, як також за вбивство опозиціонера Мохамеда Брагмі півроку пізніше взяли на себе бойовики Ісламської держави. Це викликало масові протести обурених тунісців через два роки після „арабської весни“. Президент Каїс Саїед постійно посилював свою владу, зокрема звільнивши прем'єр-міністра та призупинивши роботу парламенту. („BBC“)

■ МекКанел протистоятиме Росії

ЛЮЇСВІЛ, Кентакі. – Провідник сенатської меншости республіканець Мич МекКанел з Кентакі 1 квітня під час інтерв'ю для місцевої радіостанції сказав, що він „найближчими роками зосереджуватиметься головним чином на протистоянні Росії в Україні, позаяк це є „світовою проблемою для демократій“. Хоч він вже не очолюватиме республіканців у Сенаті знову, він планує залишитися в Сенаті до кінця свого терміну в січні 2027 року. 82-літній М. МекКанел є сенатором від 1985 року, де він очолює республіканців уже 18 років. Він сказав, що „Росія стала такою як старий Радянський союз“. На запитання чи допомога Україні є в інтересах США, сенатор сказав: „Ми не втрачаємо жодних наших військовиків. Українці є тими, хто воює. Якщо росіяни заберуть Україну, якась країна НАТО буде наступною, і тоді ми будемо в середині цього“. („Fox News“)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Сергій Притула звітує про роботу фонду

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 25 березня відомий волонтер Сергій Притула звітував у місті про роботу свого благодійного фонду з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну. За цей час українці зібрали на потреби Збройних сил і гуманітарні напрямки 6.6 млрд грн. Мета подібних зібрань, за словами засновника фонду, розповісти, на що витрачались упродовж війни пожертви українців, а також заохотити людей ще більше допомагати українській армії здобувати перемогу. Заснований Фонд Притули у 2020 році. На початку у Фонді працювало три особи, сьогодні в команді 114 людей. Фонд займається допомогою військовим. Ще є гуманітарний і два освітні проекти – Центри готовності цивільних та партнерство з військовою школою „Борівітер“.

За два роки війни Фонд Притули за пожертви благодійників закупив для української армії 199 розвідувальних і 243 ударних БпЛА; 8,048 дронів; 12,047 FPV-дронів; 157 броньовиків; 95 надувних моторних човнів; 1,254 одиниць транспорту; 4,400 одиниць автономного живлення; 20,198 одиниць зв'язку; 19,914 одиниць електроніки; 10,851 одиниць оптики; 193,425 одиниць медицини. Також відремонтовано 53 одиниць трофейної техніки і обладнано 282 командно-штабні машини.

С. Притула зазначив: „Дуже круто дізнаватися, що під час удару по Таганрогу було пошкоджено

Сергій Притула під час звіту.

російський величезний літак-ретранслятор А-50, і це було зроблено БпЛА, профінансовані нашим фондом. А ще для нас принципово, що всі закуплені ударні дрони – українського виробництва. Позиція фонду – максимально купувати те, що можна придбати в Україні. Таким чином ми кошти донорів скеровуємо на підтримку економіки України. Він підкреслив, що 84 відс. пожертв надходить з України, 16 відс. – з-за кордону, із них найбільше – з Польщі та США,

Презентація програм Євросоюзу

Яна Романюк, Надія Афанасьєва, Михайло Омельченко. (Фото регіональної торгово-промислової палати)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 27 березня у місті презентували програми Європейського союзу Interreg Europe та URBACT, спрямовані на співпрацю між територіальними громадами України та містами країн ЄС із метою втілення найкращих практик

муніципалітетів Європи у сфері місцевого самоврядування та урбаністики,

Презентація програм ЕС відбулась в конференц-залі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати, де зібралися представники територіальних громад краю, місцевого самоврядування, неурядових організацій. Розповідали про програми державна експертка Секретаріату Кабінету міністрів України Яна Романюк та представники Українського інституту міжнародної політики Надія Афанасьєва і Михайло Омельченко.

Мова йшла про основні характеристики та можливості програм Interreg Europe та URBACT: як дані програми сприяють розвитку громад, міст, регіонів; як шукати партнерів в країнах ЕС та як визначитися з темами проектів. Доповідачі навели приклади успішних проектів Interreg Europe та URBACT. Вони орієнтовані на обласні адміністрації, обласні та міські ради, агенції регіонального та місцевого розвитку, неурядові організації, що сприяють розвитку міст, університети, експертні кола.

Програми ЕС Interreg Europe та URBACT стали доступними громадам України з 1 січня 2024 року. Загальний бюджет обох програм – 380 млн євро. Українські громади отримали можливість долучатися до тематичних проектів та заходів, що сприятимуть європейській інтеграції України.

Сьогодні про Леонтовича і Кошиця

Олександр Вівчарик

25 лютого 2022 року російська ракета влучила в київський будинок по вулиці Олександра Кошиця. Ярослав Коробка Ярослав Коробка зі Сміли був у злочасному будинку і чудом вижив того ранку. Про трагедію він зняв документальний фільм. У ньому зібрав історії своїх сусідів і водночас нагадав їм про свого земляка з Черкащини, видатного диригента і українця О. Кошиця. Як зауважила засновниця Інституту Леонтовича, історик-джерелознавець, журналістка і сценаристка Тіна Пересунько, режисерська й документальна робота

Тіна Пересунько розповідає про міжнародний триумф Щедрика у Вінниці.

(Закінчення на стор. 7)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Громада допомагає біженцям та воїнам

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – Великогаївська територіальна громада, яка об'єднує 15 сіл, є прикладом для України, як розвинути села та господарства у нелегкий час війни. Голова громади Олег Кохман з початку повномасштабного вторгнення очолює штаб допомоги переселенцям та військовим. Тут прийняли понад 3,000 біженців і кожному надали допомогу. Багато людей через війну втратили домівки і залишилися жити тут назавжди. В громаді допомогли біженцям продуктами, одягом, надали саджанці та землю для городів.

Завдяки підтримці 6 млн грн від швейцарського Червоного хреста і ще коштом з місцевого бюджету, в селі Козівка завершують облаштувати гуртожиток з сучасними умовами для біженців, які постраждали від війни.

Отримала прихисток представниця Мирненської громади Херсонської області Лілія Сімейко. Вона допомагає готувати страви для захисників і дякує людям за гостинність.

Зараз багато воїнів з громади боронить Україну від ворога і ними пишаються в кожному селі. Серед захисників – староста двох сіл, боєць 44-ої артилерійської бригади Микола Дорош та його син Олег, які з перших днів на передовій. Воїн Петро Махинка за сумлінну службу отримав почесну нагороду „Золотий хрест“. З місцевого бюджету виділено понад 6.5 млн грн для ЗСУ, сил оборони та безпеки. О. Кохман разом з громадою отримали відзнаки від 105-ої окремої бригади тероборони ЗСУ, державного пожежно-рятувального загону.

Воїн Микола Дорош (праворуч) вручає відзнаку для Олега Кохмана та громади за допомогу військовим.

Вони допомагають дронами, автомобілями, квадрокоптерами для військових.

У громаді вшанували пам'ять Героя України, полковника, земляка Романа Гаха. Він у перші дні війни героїчно керував зведеним прикордонним підрозділом та утримував визначений рубіж. Посмертно нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня, орденом „Золота зірка“. На фасаді Баворівської школи відкрили в його пам'ять меморіальну дошку, а закладу присвоєно почесне ім'я Героя України Р. Гаха.

Прем'єра фільму-розслідування

Автор фільму, журналіст Данило Мокрик (перший зліва) на презентації у кінотеатрі „Жовтень“.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У кінотеатрі „Жовтень“ 22 березня відбулася прем'єра документального фільму „Знищити повністю або частково“. Команда незалежного українського медіа The Kyiv Independent організувала прем'єрний показ свого четвертого документального фільму-розслідування „Чи скоює Росія геноцид в Україні?“.

У фільмі його автор, журналіст Данило Мокрик, спілкується не тільки з науковцями, а й з потерпілими від воєнних злочинів українцями. Осмислення цієї війни – вкрай важливе для нас, як для суспільства. Важливе не лише для історичних висновків, але й для того, аби давати собі раду із травмами, яких нам завдає ця жахлива війна. Цей фільм, великою мірою, якраз про осмислення людських трагедій російської окупації частини українських територій після 24 лютого 2022-го.

У фільмі досліджується питання, яке є набагато складнішим, ніж може здатися на перший погляд: чи скоює Росія геноцид в Україні? Росія скоює в Україні воєнні злочини – скоює злочин за злочином проти людяності. Але чи скоює вона най-

страшніший із можливих злочинів, спрямований на те, аби знищити українську націю, як таку? Команда Kyiv Independent опитала жертв російських злочинів, ознайомила з документами, вивчила десятки годин російської пропаганди і опитала декількох з найбільш авторитетних науковців. Все для того, аби встановити: чи скоює Росія в Україні „злочин над злочинами“ – геноцид? Один з найбільш авторитетних вчених в цій сфері Вільям Шабас стверджує, що ні. Його колега Юджин Фінкель наполягає, що так. Український вчений Дмитро Коваль своєю чергою наголошує: без терміну „геноцид“ неможливо дійсно зрозуміти війну росіян проти українців, зазначають організатори прем'єрного показу.

Глядачі побачили у фільмі Д. Мокрика багато російської геноцидальної пропаганди і українців зі зламаними долями. Фільм є й англійською мовою, тому його творці будуть вдячні за поширення за кордоном. Фільм українською мовою: <https://youtu.be/foM9EqyDhNk>, англійською мовою: <https://youtu.be/GKcy8aSntfA>. Англійською фільм доступний на YouTube-каналі @kyivindependent: „Знищити повністю або частково“.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Байден застеріг Китай

ВАШІНГТОН. – Президент США Джо Байден і китайський провідник Хі Цінпінг провели телефонну розмову 2 квітня. Вони обговорили глобальні конфлікти. Джо Байден застеріг Х. Цінпінга стосовно підтримки Росії серед війни в Україні. Для Росії Китай є економічним союзником, постійна підтримка якого допомагає їй відбудувати свою оборонну промисловість під час важливого моменту війни. Росії вдається втримати свою економіку частково завдяки її торговельному партнерстві з Китаєм. Росія успішно обійшла західні санкції з допомогою Китаю, бо Пекін став альтернативним ринком для російської нафти. Центральний банк Росії звертається до китайського юаня для своїх резервів, і для оминання західних санкцій. Обидва провідники також обговорили ситуацію навколо Тайваню, дії Китаю в Південнокитайському морі та війну в Ізраїлі та Смузі Газа. Останній раз вони розмовляли телефоном у липні 2022 року, а пізніше того року зустрілися в індонезійському Балі. („Business Insider“)

■ Негативні наслідки закриття шкіл

НЮ-ЙОРК. – Газета „Нью-Йорк Таймс“ 18 березня оприлюднила результати своєї аналізи про те, наскільки закриття шкіл під час пандемії коронавірусу в 2020-2021 роках вплинуло на рівень знань учнів. Дослідження багатьох фахівців показали, що чим довше учні перебували поза школою – хоч вони навчалися через інтернет – тим більше вони відставали в навчанні. Гірше того, тривале перебування поза школою дуже мало допомогло стримувати поширення коронавірусу. У березні 2020 року через пандемію школи по цілій країні почали закриватися. Деякі школи, головню в сільських місцевостях і республіканських стейтах, відкрилися вже восени. Інші школи, головню у великих містах і в демократичних стейтах, залишилися закритими ще повний рік. Сьогодні серед фахівців публічної освіти та здоров'я переважає думка, що занадто довге закриття шкіл не мало суттєвого впливу на стримання коронавірусу, а от шкода, завдана академічному розвитку дітей, стала значною та довготривалою. Республіканські губернатори, які відкрили школи швидше, тепер втішуються результатами свого підходу. Натомість демократи та профспілки вчителів підкреслюють, що вони були зобов'язані дбати про безпеку дітей. Фахівці погоджуються, що наслідки закриття шкіл тепер є виразно встановленими. „Чи ми могли б користуватися даними, щоб краще приймати наші рішення? Так! Страх не повинен керувати нашими рішеннями“, – сказав д-р Узма Гасан, завідувач відділу педіатричних хвороб при мережі незалежних постачальників медичних послуг „RWJBarnabas Health“ у Лівінгстоні, Нью-Джерсі. („The New York Times“)

■ Колишні президенти допомогли Байдену

НЮ-ЙОРК. – Колишні президенти Барак Обама й Бил Клінтон та деякі поважні представники розвагової індустрії зібралися 28 березня на допомогу президенту Джо Байдену. Захід в музичній залі „Radio City“ зібрав на кампанію з переобрання президента рекордово високу суму – 25 млн дол. Під час майже одногодінної розмови обидва колишні президенти розповіли, якою складною є посада президента та переконували чому саме Джо Байден найкраще на неї підходить. Приблизно 5,000 осіб заповнили залу, при тому що вступні квитки були від 225 дол. до 500 тис. дол. Колишній президент Дональд Трамп який знов кандидує на пост президента, того дня був у Нью-Йорку. Він взяв участь в похоронних відправах на Лонг Айленді поліція Джонатана Дилера, якого застрелив злочинець. Д. Трамп взяв участь у публічних вічах 2 квітня у Мишигені та Вискансині, де організатори сподівалися зібрати 33 млн дол. на його кампанію. („Associated Press“)

Не варто гратися з вогнем

Останнього тижня березня в політичному житті України сталася подія, котра в момент ока збудила і вкрай напружила суспільну думку. Реакція експертних середовищ, блогерської сфери, газет, телеканалів і просто громадських активних українців була блискучою. Подібно до спалаху сухої трави, новина нестримно котилася країною, і годі сказати, чим це все закінчилося б, якби владі не вдалося швидко, не чекаючи наслідків, згасити цей „вогонь“. А наслідки могли бути непередбачено грізними і навіть, може, революційними.

Отож 26 березня двоє народних депутаток (відразу уточнимо: обидві – скандально відомі), Мар'яна Безугла і Галина Третякова, внесли на розгляд Верховної Ради законопроект за числом 11104, що був з обуренням відкинутий політично і національно свідомою частиною українського суспільства, як стовідсотковий абсурд. Саме це визначення – абсурд – стало спільним знаменником буквально всіх коментарів та відгуків.

На нашу ж думку, те, що сталося, замало назвати абсурдом. Швидше за все, йдеться не про якусь випадкову помилку, не про депутатську некомпетентність, не про незнання і нерозуміння внутрішньої української реальності, а саме про свідому спробу перевірити українську спільноту на твердість демократичних переконань і на вірність цим переконанням. А відтак, використавши умови війни як добру нагоду, обмежити властивий українцям демократизм або й зовсім зректися його.

Тепер – про суть справи. Цей законопроект мав доповнити собою Кримінальний кодекс України, поширивши каральні функції держави на таку делікатну сферу, як особиста небайдужість української людини до діяльності держави, зокрема зовнішньополітичної. Чорним по білому документ пропонує карати українців, котрі наважуються представляти Україну на різних міжнародних конференціях чи зборах, обговорювати політику своєї держави з представниками інших держав, писати щось подібне у соціальних мережах, говорити про це у телефонних розмовах і т. п. Такі „злочини“ караються, цитуємо цей шедевр української законодавчої ініціативи, „...позбавленням волі на строк від 10 до 12 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від 10 до 15 років та з конфіскацією майна або без такої. Ті самі діяння, вчинені в умовах воєнного стану, караються позбавленням волі на строк 15 років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна“.

Чому ми припускаємо, що це була свідомо, заздалегідь спланиована спроба? По-перше, М. Безугла і Г. Третякова – це ті депутатки, які вже не один раз ганебно „помилялися“ з різними шкідливими для суспільства законопроектами, виконуючи чийсь брудні політичні замовлення. По-друге, якби вони діяли з власної волі, то вже давно були б відкликані зі своїх парламентських посад, а може, були б взагалі вигнані з Верховної Ради. Ні, цього не сталося навіть тепер, коли їхній законопроект оцінений усім суспільством, як намір тихою сапою наблизити Україну до скасування громадських свобод і до диктатури, до переслідування громадян України саме за їхню активну громадянську позицію.

Це дуже небезпечна гра з вогнем. Дехто з активістів в Україні вважає, що вже треба говорити не про окремий факт, а про тенденцію, про відповідний процес. Наприклад, Олександра Матвійчук, керівниця Центру громадянських свобод, вдостоєного у 2022 році Нобелівської нагороди миру, відгукнулася у Facebook про законопроект М. Безуглої і Г. Третякової, як про намагання антиукраїнських сил встроїти палки в колеса Українській державності, „коли на кону, і то без перебільшення, наше виживання“.

Здорова і негайна реакція на більш ніж абсурдний законопроект засвідчує, вже вкотре, громадянську і політичну зрілість українського суспільства, тому не варто провокувати його, не варто гратися з вогнем.

ПОСТАТІ

Микола Біляшівський

Д-р Анатолій Чабан

У Каневі біля Чернечої гори праворуч вартують знамениті канівські гори: Чортиця, Божиця, Пилипенкова... А опісля Чернечої – могутня Княжа гора. Скільки вчених ламали голови над її історією, віддаючи саме їй місце розташування відомого з часів давньої Русі – Роденя, чи відводячи цілком самостійному однойменному місту. Та все ж неперевершеним дослідником Княжої гори був Микола Біляшівський, який неодноразово протягом свого наукового життя повертався до її системного вивчення. Тут за заповітом покоїться його прах – за дві версти від могили Тараса Шевченка, навпроти Михайлової гори – місця вічного спочинку Михайла Максимовича.

Дитинство М. Біляшівського пов'язане ще з одним унікальним куточком української землі – містом Умань. Тут у сім'ї священика Миколаївської церкви 24 жовтня 1867 року народився хлопчик, якому доля дарувала унікальний талант вченого-дослідника, феноменальні здібності аналітика, фанатичну впертість у дослідженні історії України. Саме тут в Умані серед унікального історичного середовища формувалася майбутній археолог та етнограф, визнаний музеєзнавець.

Археологією і народознавством розпочав займатися М. Біляшівський ще під час навчання у київській гімназії, коли розпочав активну співпрацю з Київським церковно-археологічним музеєм. Відшукував пам'ятки старовини, класифікував їх, заглиблюючись в історію створення, епохи української історії.

Микола Біляшівський здобув ґрунтовну професійну освіту. У 1887-1890 роках навчався на юридичному факультеті Київського університету, де слухав лекції В. Антоновича, А. Прахова. Випускні іспити склав у Новоросійському університеті у 1891 році. У 1892-1894 рр. – вільний слухач природничого факультету Московського університету. Після їх завершення все своє життя присвячує науковим дослідженням. У сфері його наукових інтересів – глибоке вивчення археологічних пам'яток різних епох, історія українського козацтва, народна творчість.

Професійну діяльність розпочав у 1894 році – завідувачим архівом фінансового управління Царства Польського у Варшаві. Вже тоді разом із бароном Ф. Штейнгелем, як нині кажуть, на громадських засадах, але на високій науковій основі, організовує музей у місті Городок що на Волині. У 1902-1923 роках М. Біляшівський працює директором Київського художньо-промислового і наукового музею – нині Національ-

Микола Біляшівський

ний музей історії України. Формуванню його експозиції він присвячує все своє наукове життя.

З іменем М. Біляшівського пов'язують становлення в Україні музейної справи, розгортання етнографічної наукової роботи. Собі за мету він поставив завдання створення „справжнього національного музею цілої України“. І досяг чималого. Разом зі своїми соратниками і однодумцями М. Макаренком, К. Мощенком, Біляшівський організовує науково-дослідницькі експедиції, зосередивши увагу на збиральницькій, дослідницькій роботі, передусім зразків народного побуту, матеріальної культури, художніх промислів. З метою відродження народного декоративно-ужиткового мистецтва й промислів, їхньої популяризації й залучення до музейних зібрань вчений брав участь в організації виставок кустарних промислів. Він очолив Київське кустарне товариство (1906 р.).

Найбільш важливим є те, що М. Біляшівський розробив теорію і практику формування музейних експозицій. Цим він заклав підвалини наукового музеєзнавства, талановито поєднуючи теорію і практику музейної справи.

У науковому доробку вченого – понад 300 праць і публікацій, які охоплюють широке коло проблем археології, етнографії, мистецтвознавства. Власним коштом видає та редагує додаток до журналу „Київська старина“ – „Археологическая летопись Южной России“ – перший спеціалізований часопис, що мав розділ, присвячений охороні історико-культурних пам'яток.

М. Біляшівський відомий також як організатор масштабних досліджень, безпосередній їх учасник. До найбільш значних слід віднести вивчен-

(Закінчення на стор. 14)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

Вручення воїнам...

(Закінчення зі стор. 1)

Глава держави передав „Золоту Зірку“ рідним капітана Богдана Добробабенка. У 2022 році підрозділ під його командуванням зайняв передові позиції ворога на Херсонщині та забезпечив просування інших підрозділів. Завдяки його вмілим діям були деокуповані населені пункти Іванівка й Трифонівка.

Орден одержали рідні молодшого сержанта Олександра Кавуна, який брав участь у звільненні Куп'янська на Харківщині, а також Стельмахівки та Новоселівського на Луганщині 13 травня 2023 року.

Президент передав „Золоту Зірку“ родині капітана Богдана Калагурського, який воював за Україну з початку повномасштабного вторгнення Росії. У серпні 2022 року командир механізованої роти стримував ворожий штурм українських позицій у Миколаївській області, де зазнав смертельного поранення.

„Золоту Зірку“ також отримала родина капітана Сергія Короля. У 2023 році командир стрілецької роти брав участь у відбитті штурму на Харківщині. У бою, який тривав майже шість годин, капітан зазнав поранення та героїчно загинув.

В. Зеленський передав орден родині капітана Івана Кримського, який захищав державу з 2020 року. У травні 2022 року на Донеччині капітан разом з очолюваним підрозділом вступив у бій із ворогом, який оточив українську позицію, відтіснив противника та зміг евакуювати поранених. На жаль, того ж дня штурмова група потрапила під ворожий мінометний обстріл, у результаті чого І. Кримський зазнав смертельних поранень.

Президент передав орден родині штаб-старшини Михайла Максіяна, який неодноразово брав участь у відбитті штурмів ворога, а також у доправленні допомоги оборонцям Маріуполя та звільненні захоплених українських територій. Штаб-старшина загинув у січні 2023 року під час виконання бойового завдання на Запоріжжі.

Орден отримала родина молодшого сержанта Олексія Миршавого, якому це звання присвоєне посмертно. У листопаді 2022 року, під час наступальних дій на Луганщині, він зазнав поранення, але продовжував вести бій і забезпечив відхід української групи. Молодший сержант вів вогонь по російських загартниках, поки в нього не закінчився боєкомплект, і ціною власного життя не допустив прориву ворога.

В. Зеленський вручив найвищу державну нагороду родині капітана Віталія Невінського, який захищав Україну з 2017 року. Капітан неодноразово знищував живу силу й техніку російських окупантів, але в грудні 2022 року, під час бойових дій, зазнав смертельного поранення.

Президент передав орден родині пілота тактичної авіації полковника Владислава Рикова, який з початку збройної агресії він здійснив 385 бойових вильотів, знищив понад 80 російських танків та 65 броньованих машин, 18 пунктів

управління та понад 1,300 російських військових. Полковник загинув у лютому 2024 року на Донеччині внаслідок ураження його літака ворожою ракетою.

„Золоту Зірку“ отримала родина молодшого сержанта Олександра Романова. У 2022 році на Харківщині група під його командуванням забезпечила деблокування одного з підрозділів Національної гвардії України, але не змогла вчасно відійти через переважальні сили противника. Молодший сержант зазнав поранення, але залишився прикривати відхід групи до останнього набою та подиху.

Орден отримала родина Героя України лейтенанта Дениса Самофала, який із середини березня 2022 року брав участь у бойових діях на Донбасі та на Херсонщині, успішно знищував живу силу та техніку окупантів. Загинув 15 жовтня 2022 року в районі Нової Кам'янки під час російського танкового обстрілу.

Глава держави вручив „Золоту Зірку“ членам родини старшого солдата Дмитра Шпака, який у червні 2022 року брав активну участь в обороні Северодонецька та Лисичанська Луганської області. Згодом виконував спеціальні бойові завдання в Запорізькій області. Неодноразово з ризиком для життя брав участь у вогневих нальотах на катерах в акваторії Каховського водосховища на прибережні позиції противника. В листопаді 2022 року, забезпечуючи вогневе прикриття відходу групи, Д. Шпак зазнав смертельного кульового поранення.

„Золоту Зірку“ отримали батьки молодшого сержанта Артема Сауха, який восени 2022 року в складі штурмового підрозділу успішно виконував бойові завдання в Майорському Донецької області, а з грудня мужньо брав участь в обороні Бахмута. У березні 2023 року, рятуючи важкопораненого побратима під щільним мінометним вогнем противника, зазнав фатального осколкового поранення.

Удостоєний звання Героя України посмертно полковник Національної гвардії Андрій Приймаченко, який у квітні 2022 року відзначився мужніми та героїчними діями в запеклих боях на Ізюмському напрямку. Минулого року воював в Авдіївці, поблизу населеного пункту Веселе на Донеччині та поблизу Вугледара. У жовтні група під керівництвом А. Приймаченка знищила два російські бронеавтомобілі разом з екіпажами, але під час ворожого артилерійського обстрілу полковник загинув.

Отримали „Золоту Зірку“ рідні підполковника Нацгвардії Ігоря Демчука, який посмертно удостоєний звання Героя України. У кінці березня 2022 року він брав участь у звільненні села Ягідного на Чернігівщині. Група під його керівництвом захопила два ворожих танки Т-72, які згодом були передані ЗСУ. Підполковник також воював у районі Северодонецька, Вугледара, Урожайного, знищив багато ворожої техніки та солдатів. У серпні 2023 року загинув від ворожої авіабомби.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Слово про рідну мову

Від громадської організації „Усмішка дитини“ щиро вітаємо з Воскресінням Христовим редакцію та читачів тижневика „Свобода“, всіх добрих людей в США, які допомагають українським воїнам, бідним родинам в нелегкий час війни. Нехай Воскреслий Христос принесе мир і перемогу в Україну, додасть сил, впевненості та мужності захисникам.

У святковий час хочу звернути увагу на біль нашої рідної української мови. Бо серце плаче від її зневаги. Часто в Україні чуємо і читаємо українською мовою слова, які не всі розуміють. Наприклад: „Менторство, фасилітація, фігня, фандрейзинг, хейтити, двіжова організація, ігри настолки, прокачані дні...“ Можливо, це тільки я не розумію значення цих слів, але мені вони здаються чужими і неправильними. Наша рідна мова така багата і мелодійна, а деякі люди тягнуться за чужими словами і вважають себе сучасними. В часи великої війни ще дотепер чути в деякому громадському транспорті російські пісні. А частина українців ніяк не може позбутися нецензурної лайки на російській мові. Коли спробуєш комусь зробити зауваження, то тебе обізвуть грубістю і невихованістю. На мою думку, в навчальних закладах, громадських

установах повинні більшу увагу звертати на українську мову, плекатти її красу і велич, не гнатися за чужими словами, які засмічують рідну мову.

Михайло Михайлинин,
Бережани, Тернопільська область.

„Свобода“ вже не раз звертала увагу на засмічення чужинськими словами листів до редакції. Ось кілька прикладів з редакційної пошти: протестувати НАТО – тобто випробувати, у цьому стрімі, донат і донатники, івент, за що її хейтять в мережі, різноманітні воркшопи, модерувати, суспендувати, продакшн, движ, вау – як дивовижно, крінж (обурливе), прикол, фейк, хайп, хейк, екшен, рофлити і, нарешті, оголошення для народної освіти: „Цьогоріч чат-бот удосконалять, тож він даватиме поради не лише про стосунки у школі, з батьками чи із друзями, як протидіяти булінгу, зупинити аб'юз, вберегтися від харасменту, захиститися від сталкінгу, уникнути мобінгу і лукізму“. Варто зауважити про назву японського міста Хіросіма, яке пишуть Гірошіма – це калька з англійської, де немає „х“. По-японськи таки вимовляється „Хіро-сіма“ – тобто через „х“ і через „с“. Причому з наголосами на другому і четвертому складах.

Сьогодні...

(Закінчення зі стор. 4)

Я. Коробки була дуже вдалою. Тіна і Ярослав закінчили школу в Смілі. Її – відомо дослідницю творчості Леонтовича і Кошиця – Я. Коробка запросив до участі у своєму проєкті. Власне, завдяки йому вони і познайомилися, хоч і земляки.

Презентація фільму відбулася до другої річниці повномасштабного вторгнення Росії в Україну.

24 березня на Вінниччині, батьківщині композитора Миколи Леонтовича, команда Т. Пересунько спільно з концертною агенцією Open Music Project Ukraine організували прем'єрний показ і програвання понад 100-річної платівки з нью-йоркським записом „Щедрика“. Це перший запис хорового шедеву М. Леонтовича, здійснений у вересні 1922 року Українським національним хором під орудою О. Кошиця у студії компанії Brunswick у Нью-Йорку за тиждень до його прем'єри у Карнегі Гол.

Показ відбувся під час авторської лекції Т. Пересунько „Щедрик проти руззкого міра“ на малій сцені Вінницького академічного музично-драматичного театру ім. Миколи Садовського. Повторно платівку грали на великій сцені театру перед понад півтисячною аудиторією гля-

Ярослав Коробка

дачів концерту-реконструкції „Прилетіла ластівочка“.

У театру глядачі побачили й пересувну виставку Т. Пересунько „Прийшли, заспівали, перемогли!“ про гастролі хору О. Кошиця та міжнародний тріумф „Щедрика“. Цей проєкт було здійснено за підтримки Посольства США в Україні. Матеріали для виставки Тіна збирала в українських, канадських, американських, чеських архівах та бібліотеках. З Вінниці виставка поїде до Івано-Франківська, Львова, Кам'янця-Подільського, Полтави та Черкас.

ДО УВАГИ ДОПИСУВАЧІВ!

Досить часто до редакції „Свободи“ надходять повідомлення про події, які мають відбутися через 2-3 дні. „Свобода“ є тижневиком і такі запізнілі вістки друкувати не встигає. Просимо організаторів таких подій інформувати про них редакцію заздалегідь, щоб газета могла вчасно про них написати.

Вистава про окупацію Маріуполя

Укрінформ

UKRAINIAN
CATHOLIC
UNIVERSITY
FOUNDATION

A man and a woman in traditional Romanian folk costumes. The woman is wearing a white blouse with colorful embroidery and a red headband. The man is wearing a red jacket with a fur collar and a straw hat.

UCUFUNDATION.ORG

ZOOM LINK: [HTTPS://SHORTURL.AT/JZCJR](https://shorturl.at/jzcjr)

73-і Річні Загальні Збори

ЧЕТВЕР, 25-го КВІТНЯ 2024 р.
о 3-ій год. пополудні

Український Народний Дім
140 Друга Авеню, Нью Йорк

**Просимо членів обов'язково зареєструватися,
подзвонивши по тел. (212) 473-7310 (#4144).**

Цього року закінчується каденція наступних членів Дирекції:
Богдана Курчака та Андрія Юзеніва

Пропозиції до Номінаційної Комісії просимо надсилати на адресу:

Attn: Nominating Committee

Просимо членів принести із собою членську книжечку.

Складно внести 20% на купівлю нового житла?

МОЖЕ ВАМ ДОПОМОГТИ

Вперше купуєте житло? АБО
Тоді це можливо з першим
внеском лише 10% без
додаткового страхування PMI -
унікальна пропозиція від ФКК SUMA!*

Придбайте житло своєї мрії,
сплативши лише 5% першого
внеску з приватним іпотечним
страхуванням (PMI)*.

**Зателефонуйте або надішліть SMS на номер 914.220.4900
або пишіть нам на електронну пошту loan@sumafcu.org**

Відскануйте QR
для найновішої
інформації

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

Для отримання додаткової інформації про одну з вищезазначених програм або будь-яких інших фінансових питань, які у вас можуть виникнути, ми готові підтримати вас, запропонувавши вигідні тарифи та персоналізовані обслуговування, яке ви звикли очікувати від СУМА ФКУ. Звертайтеся до кредитного відділу АФКУ з будь-якими питаннями або щоб подати заяву.

*Можуть застосовуватися обмеження або ліміти.

www.sumafcu.org

SUMAFCU NMLS# 527694

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

День поезії у Косові

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – Засідання Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка, яке відбулося 27 березня, було присвячене Всесвітньому дню поезії, який відзначається щорічно у багатьох країнах 21 березня. У світлицю Косівської центральної міської бібліотеки завітали представники творчої інтелігенції Косівщини Аделя Григорук, Микола Близнюк, Василь Шкурган, Іван Бойчук, Іван Павлюк, Петро Девда, члени Клубу інтелігенції, слухачі, щоб поринути в прекрасний світ поезії на вечорі „Поезіє, красо моя, окрасо“.

Серед гостей були Володимир Петричук – заступник голови та Роман Печижак – начальник відділу культури і туризму Косівської територіальної громади. Вела зустріч Аделя Григорук, яка розпочала її словами: „На початку прошу вклонитися і згадати Тараса Мельничука – лавреата Шевченківської премії, день пам'яті якого маємо 29 березня, а також письменників високого таланту Богдана Радиша-Маринюка, Василя Портяка“. Присутні хвилююно мовчання вшанували цих мистців слова, які завершили свій земний шлях.

Голова Косівського осередку Національної спілки письменників України, лавреат літературної премії „Князь роси“ ім. Т. Мельничука В. Шкурган розповів про В. Портяка та міжнародний літературний конкурс малої прози його імені, який заснований у 2019 році на пошанування цього видатного українського новеліста.

М. Близнюк – друг Т. Мельничука, 13-ий лавреат престижної літературної премії „Князь роси“, продовжив захід спогадами про незабутнього Тараса, книжку „Тарас Мельничук у спогадах Миколи Близнюка: інтерв'ю Василя Глібчука“ і завершив віршем „Бородань“. Своїми спогадами про Т. Мель-

Учасники заходу „Поезіє, красо моя, окрасо“ в світлиці Косівської центральної міської бібліотеки. (Фото: Марія Порох)

ничука поділилися Світлана Крицкалюк та Надія Пасічняк, яка прочитала присвяти Т. Мельничуку та В'ячеславу Чорноволу.

В. Шкурган розповів про історію рукопису книги Т. Мельничука „Чага“, яку в 2018 році, в день святкування 80-річчя письменника, виніс на гору Мальцеве, до самого Т. Мельничука. Цей машинопис – причина життєвих поневірянь Т. Мельничука від арешту 24 січня 1972 року до його патріотичного злету. Скріплена дротом „Чага“ подарована шкільному музею Т. Мельничука в Уторопах.

А. Григорук – дослідниця творчості Т. Мельничука, авторка низки літературно-критичних статей про славного поета, розповіла присутнім про нього як особистість.

„Два роки в Україні триває повномасштабна страшна, болюча, жорстока війна. Горе війни відтворює лірика сучасних авторів“, – так розпочав свій виступ І. Павлюк, а потім прочитав свої поезії

та вірші молодого воїна, який зараз боронить Україну від ворога-супостата, Василя Фесюка із села Вербовця, якому в серпні виповниться 25 років і в доробку якого більше 60 віршів.

Схвилювали поезії А. Григорук, присвячені героям, які залишаться у пам'яті як приклад відваги, патріотизму і безмежної відданості народові України Василеві Архипову, Михайлові Погорелову, Русланові Якібчуку.

Своїми роздумами, творами також ділилися В. Шкурган, Любов Чупринчук, С. Крицкалюк, Олександра Кіт-Басиста, Роман Кабин, П. Девда, лунали створені ними патріотичні, духовні та ліричні вірші.

Р. Печижак повідомив про участь косів'ян у грантових проєктах, спрямованих на розвиток культури і мистецтва Косівської територіальної громади; В. Петричук – про ювілей Косова, якому цього року сповнюється 600 років.

Яким був радянський...

(Продовження зі стор. 3)

ренилися в Самборі на Львівщині.

Будучи полонізованим, прадід мого батька взяв участь у польському повстанні 1830 року, після чого його вислали на Кавказ, де нащадки русифікувалися. Через півроку після мого народження чекісти репресували батька „за приховування польської національності“, і ми з мамою назавжди втратили з ним зв'язок. У рік смерті Сталіна треба було отримувати паспорт з обов'язковою позначкою національності. Мати мудро наполягла, щоб в цій графі стояла позначка „росіянин“.

Мій світоглядний злам починався в добу відносно лібералізації суспільно-політичного життя, яку розпочав М. Хрущов. Певну роль відігравали твори „самвидаву“ і „тамвидаву“, поширювані в передачах зарубіжних радіостанцій. Використовуючи досконалі радіоприймачі, ці передачі вдавалося слухати, незважаючи на постійно працюючі „глушилки“. Але вирішальну роль у зламі світогляду, нав'язаного пропагандою і вихованням, відіграла участь в дослідженні тематики Голодомору.

Напередодні 50-их роковин Голодомору українці Північної Америки застосували безпрецедентні зусилля, щоб зробити доступною для світу інформацію про замовчувану в Радянському союзі загибель мільйонів людей від штучного голоду 1932-1933 років. Під час президентства Рональда Рейгана діяспора домоглася створення комісії Конгресу США з розслідування українського голоду.

Виконавчим директором комісії став один з нечисленних в США фахівців з історії радянської України Джеймс Мейс.

Очолюючи в Інституті історії АН УРСР підрозділ з тематики „соціалістичного будівництва“ у міжвоєнний період, я був мобілізований в комісію, покликану дати документовану відповідь „вигодам українських буржуазних націоналістів про так званий голод“.

Сама ідея створення такої комісії засвідчувала

необізнаність нового покоління керівників партії з трагедією початку 1930-их років. Хай там як, але я отримав допуск до заборонених архівів ЦК КП(б) У і зробив спробу доповідною запискою переконати чекістів в тому, що голод 1932-1933 років не можна заперечувати.

Тим часом через Посольство СРСР в США пресрелізи комісії Джеймса Мейса потрапляли в Київ, і керівники Компартії України переконувалися, що заперечувати голод – марна справа. 25 грудня 1987 року Володимир Щербицький у доповіді, присвяченій 70-річчю встановлення радянської влади в Україні, визнав факт голоду.

Завдяки цьому відкрилася можливість досліджувати голод. У січні 1988 року в англomовній газеті для закордонних українців з'явилася перша легальна радянська публікація про замовчуваний голод. Це була у скороченому вигляді моя доповідна записка в ЦК Компартії України. У березні 1988 року записка була в повному обсязі надрукована „Українським історичним журналом“.

Визнання голоду В. Щербицький робив „крізь зуби“. В його промові фігурувала „небачена посуха“, а також „викривлення партійної лінії у ставленні до середняка і в боротьбі проти куркульства“. Мовляв, це призвело до „серйозних продовольчих труднощів наприкінці 1932-на початку 1933 року, а в ряді сільських місцевостей і до голоду“.

28 квітня 1988 року Дж. Мейс передав комісії Конгресу США свій рапорт у вигляді книги обсягом в 524 сторінок. Комісія солідаризувалася з висновками ретельно здійсненого дослідження. Один з примірників книги Посольство СРСР в США передало Управлінню справами ЦК Компартії України. Цей примірник з червоною печаткою, в якій зафіксована дата надходження (5 вересня 1988 р.), тепер зберігається в моїй бібліотеці.

Переді мною, моїми співробітниками у відділі історії „соціалістичного будівництва“ і багатьма вченими відкрилося нове поле діяльності. Треба було довести, що сталінський злочин мав всі ознаки геноциду.

Таке завдання виявилось нелегким. Спираючись

на власні дослідження та інші публікації, я тільки через 20 років спромігся підготувати підсумкову монографію, в якій аналізувалися всі деталі жахливої сталінської акції. В 2007 р. київське видавництво „Наш час“ опублікувало цю книгу в серії „Невідома Україна“ під назвою „Голодомор 1932-1933 рр. в Україні як геноцид: труднощі усвідомлення“ (424 стор.).

Роком пізніше видавництво здійснило повторну публікацію, і тоді ж книга була опублікована у Вроцлаві польською мовою. Я не випадково додав до її назви слова „труднощі усвідомлення“. Ні я сам упродовж багатьох років, ні хтось інший, особливо за кордоном, не усвідомлювали, наскільки досконалою в маскувальному пляні виявилася сталінська акція.

З Дж. Мейсом я познайомився в січні 1990 р., коли він вперше прибув в Україну на наукову конференцію. Він уважно й водночас критично стежив за моїми статтями на тему українського голоду, а в опублікованому у 1993 р. в США есеї „Як Україні дозволили згадати“ присвятив мені окремий підрозділ, в якому зробив такий висновок: „Він прийшов до теми як радянський історик, праці якого були настільки ж політичними, як і науковими. Коли його доступ до архівів розширився, він припинив бути радянським істориком і став просто істориком“.

Справді, в роки горбачовської перебудови і в результаті дослідження Голодомору я цілком позбувся марксистсько-ленінського світогляду. Тобто перетворився на звичайного історика, за виразом Дж. Мейса, який став моїм близьким другом після переїзду в Україну на постійне проживання. Парадоксально, але завдяки дослідженню Голодомору здійснилася моя юнацька мрія про закордонні подорожі.

З доповідями про голод 1932-1933 рр. я неодноразово брав участь у наукових конференціях в США і Канаді за рахунок приймаючої сторони, відвідав на цих же підставах мало не всі країни Європи, а також Австралію і Китай.

(Продовження в наступному числі)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Кредитівка має новий офіс

Юрій Баюрак

27 березня в Брукліні відбулось урочисте відкриття та освячення нового офісу бруклінського відділення Української національної федеральної кредитової кооперативи. Нове сучасне приміщення розташоване за адресою: 2349 Coney Island Avenue (між авеню Т і авеню U).

Для покращення якості надання послуг для клієнтів зроблено затишні офіси та підключено банкомат-машину, яка може виконувати операції зняття чи депозиту коштів цілодобово. Особливо це важливо для людей, які працюють допізна або мають змогу приїхати до відділення лише на вихідних.

В офіційній церемонії взяли участь представники влади міста, департаменту поліції, представники бізнесу та громадськості. Настоятелі трьох церков – о. Володимир Музичка з Православної катедри Св. Володимира, о. Віталій Павликівський з Православної церкви Всіх Святих та о. Василь Шак з Православної церкви Св. Пантелеймона освятили нові приміщення та подякували кредитівці за постійну допомогу та підтримку.

В свою чергу голова Ради директорів Ярослав Кошелевський подякував дирекції, менеджменту

Урочисте відкриття нового офісу Української національної федеральної кредитової кооперативи.

та всім працівникам кредитівки за командну роботу на шляху до втілення цього проєкту в життя.

Відділення працюватиме п'ять днів на тиждень, крім неділі та понеділка.

Організація „Razom for Ukraine“ відзначила 10-річчя

Ксенія Ференцевич

НЮ-ЙОРК. – 14 лютого організація „Razom for Ukraine“ (Razom) офіційно розпочала свій 10-ий рік з ранкового прес-заходу в Українському народному домі у Нью-Йорку. Близько 50 гостей зібралися особисто, а понад 300 учасників згодом приєдналися онлайн до прес-конференції, на якій розповіли про місію та роботу Razom на зорі другого 10-ліття. Серед інших питань говорили і про те, чому Україна зараз важлива більше, ніж коли-небудь, і як партнери Razom працюють над підтримкою України.

Офіційна програма включала панельну дискусію, яку вели генеральний директор Дора Хомяк та співзасновниці Razom Оля Яричківська та Марія Сорока. На сцені виступили Постійний представник України при ООН Посол Сергій Кислиця, член Адвокаційної консультативної ради Razom Віктор Герлінський, власник ресторану „Веселка“ у третьому поколінні Джейсон Бірчард та генеральний директор Kyiv Independent Дарина Шевченко.

Відкриваючи захід коротким промо-роликом, що висвітлює 10-річну роботу та програми Razom, Д. Хомяк представила переконливі причини, чому американцям та всьому світу важливо зосередити увагу на Україні саме зараз, і чому Razom має всі можливості продовжувати активно сприяти побудові безпечної, процвітаючої та демократичної України.

„Україна, що знаходиться на перехресті Європи, вже третій рік перебуває в стані гарячої війни, яку вона не розв'язувала, і це країна, багата на природні ресурси, таланти, і США бачать все більше і більше, що це хороша країна“, – сказала Д. Хомяк. Вона говорила про волелюбний дух українців, який вони демонструють останні роки і який імponує американцям, про важливість вільної України для підтримки демократії та національної безпеки США.

Вона зазначила, що Razom прагне продовжувати свою 10-річну роботу зі створення простору, де партнери можуть зустрічатися і працювати у відповідь на потреби в Україні.

Посилаючись на п'ять програмних напрямків Razom – „Герої“, „Здоров'я“, „Допомога“, „Адвокація“ та „Зв'язок“ – Д. Хомяк розповіла про партнерство з понад 150 громадськими організаціями та понад 400 лікарнями, про допомогу тисячам медиків на фронті, а також про допомогу звільненим територіям.

„З моменту повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року ми вирости з волонтерської організації, яка ніколи не збирала і не витратила більше 200 тис. дол. на рік, до організації, яка успішно розподілила понад 100 млн дол. допомоги Україні за два роки“, – сказала Д. Хомяк під оплески присутніх.

Просування цієї роботи включає інвестиції в український бізнес – близько 35 відс. коштів, витрачених Razom минулого року, були інвестовані в Україну.

Razom працює над тим, щоб „бути проукраїнською неприбутковою організацією, яка керується попитом і продовжує працювати у неприбутковому, приватному та державному секторах“.

Гості конференції представляли всі три сектори і Д. Хомяк спершу звернулася до Посла С. Кислиця та запитала про висловлену ним у 2022 році думку щодо того, що українці готуються до тривалої війни.

У відповідь Посол підкреслив, що Україна визначатиме, коли і як закінчиться війна. Він також згадав про важливість бути вдячними США, особливо у світлі активізації ворожих до України сил. „Американці, на мою думку, в переважній більшості підтримують політику допомоги Україні“, – сказав С. Кислиця. Він додав, що говорити про Україну з пересічними американськими виборцями так само важливо, як і з представниками, яких вони обирають.

Посол С. Кислиця нагадав присутнім, що Україна є членом широкої глобальної спільноти, одним зі світових постачальників продовольства, і що успіх України матиме „надважливе значення“ для Америки, оскільки, якщо вона зазнає невдачі, наслідки відчують її сусіди та більша частина світу.

В. Герлінський підкреслив, що Україну недооцінювали протягом останніх двох років, і що є значні успіхи в адвокаційній діяльності. Посилаючись на законопроект про додаткову допомогу, який тоді перебував на розгляді в Конгресі, В. Герлінський вказав на „хвилю підтримки на користь України“ з обох боків. Він відзначив ефективність адвокаційної програми Razom та коаліції українських організацій Америки, які працюють над просуванням проукраїнської політики на Капітолійському пагорбі та надихаються вісткою про те, що „Україна є тут і залишиться тут“.

Також як спеціальна гостя була присутня Дарина Шевченко, генеральний директор Kyiv Independent, одного з найбільш швидкозростаю-

чих англomовних засобів масової інформації в Україні. Тут також працює команда журналістів-розслідувачів, яка надала інформацію та допомогла у створенні документального фільму „Вирвані з корінням“, що досліджує та викриває незаконне викрадення, депортацію та перевиховання українських дітей Росією.

Коли її запитали про важливість донесення цієї теми до американської аудиторії, Д. Шевченко відповіла: „Важливо говорити про всі воєнні злочини, які Росія здійснює в Україні, включаючи викрадення, вбивства і тортури“. Вона підкреслила, що цей злочин є беззаперечним доказом того, що повномасштабне вторгнення не мало нічого спільного з територіальними чи економічними суперечками, а було геноцидом і „стиранням наступного покоління українців“.

Д. Шевченко зазначила, що хоча офіційна кількість викрадених і депортованих дітей становить близько 20 тис., за оцінками гуманітарних організацій, ця цифра може бути в п'ять разів більшою. Зрештою, мета фільму та його показу в США – підвищити обізнаність, мотивувати американців до певних дій, малих чи великих, щоб допомогти повернути та реабілітувати дітей, які були насильно та незаконно вивезені з України.

У рамках роботи з просування українського голосу Razom у лютому у партнерстві з Kyiv Independent організував показ фільму „Вирвані з корінням“ у США, під час якого відбулися панельні дискусії за участю продюсерів та інших запрошених.

Завершив панельну дискусію з партнерами та союзниками Razom власник „Веселки“ Дж. Бірчард, чий дід заснував знаменитий український ресторан у Нью-Йорку в 1954 році, втікнувши від радянських репресій після Другої світової війни. „Веселка“, один із стовпів української громади Нью-Йорка, співпрацює з Razom з перших днів 2014 року, коли ресторан щедро пригощав кавою мітингувальників, які підтримували протести на Майдані в Києві.

Міцне партнерство продовжилося нещодавною успішною співпрацею з українським тревел-блогером Антоном Птушкіним, який залучив Дж. Бірчарда та його команду до придбання портативної пральної та душевої установок для українських захисників на передовій. Організація Razom поставила це обладнання у 2023 році. „Розмова за

(Закінчення на стор. 14)

ПОДІЇ УКРАЇНИ

Видано збірку рукописів Василя Симоненка

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 19 березня в обласному краєзнавчому музеї відбулася презентація збірки рукописів Василя Симоненка „Молитва“. З вітальними промовами виступили упорядник видання та автор вступного слова, доктор філологічних наук, літературознавець Василь Пахаренко, видавець книги Олександр Третяков, голова облас-

ної організації Національної спілки краєзнавців України, доктор історичних наук, професор місцевого університету, заслужений працівник освіти України Валентин Лазуренко, директор бібліотеки ім. М. Максимовича Григорій Голиш.

В. Пахаренко сказав: „На мою думку, найбільше пошанування кожного мистця, а насамперед поета, – це не пам'ятники й не вулиці, названі їхніми іменами, а щораз нові пере-

видання його творів, щоб вони жили й передавались далі з покоління в покоління“.

Він пригадав своє знайомство з творчістю В. Симоненка навесні 1981 року зі збірки „Лебеді материнства“ і радіє, що зараз є змога знайомитися з нецензурованими текстами поета: „То було інше видання. Там були далеко не всі твори, а деякі спотворені: замість „упаду я крапелькою крові на твоє священне знамено“ поставили „упаду я крапелькою крові на твоє червоне знамено“.

Виступив О. Третяков, видавець збірки „Молитва“, який з періодичністю 5-7 років уже випустив збірки поета „Двотомник“, „Зажиток“, „Провесін надій“, „Цар Плаксий та Лоскотон“. Він розповів: „У цьому проєкті ми намагалися зробити дві найголовніші речі: видати збірник максимально якісно і максимально чесно, тому що навіть сьогодні, попри те що є родина, якій належать авторські права, Симоненка видають незаконно“.

О. Третяков сказав про ілюстрацію на обкладинці: „Ця робота не підписана авторкою Аллою Горською, вона зберігалась у сім'ї Симоненка. У сім'ї ж художниці не знали, що ця робота існує в принципі. Тобто її не бачили майже 60 років. Це і пошанування

Книга Василя Симоненка „Молитва“.

шістдесятиницького руху і видавничу сенсація.

У нашій книжці є фотографія маленького сина Олеса Симоненка, де він поруч з цією роботою“.

Книга вийшла накладом 3 тис. примірників. В основі нового видання – найкращі твори письменника, а також раніше не публіковані 80 сторінок рукописів Симоненка, наданих родиною поета.

На завершення презентації було проведено тематичну екскурсію в краєзнавчому музеї для ознайомлення з експозиційним комплексом, який присвячений В. Симоненку.

Видавець книги Олександр Третяков та літературознавець Василь Пахаренко з новим виданням Василя Симоненка. (Фото: Олександр Костирко)

Благодійний фестиваль вареника

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – 17 березня у парку „Сосновий Бір“ відбувся Благодійний фестиваль вареника. Ідею фестивалю запропонував черкаський волонтер Євгеній Компанець. Зі своєю родиною він давно готує для військослужбовців вареники, консервацію та сухі суміші, тому і запропонував волонтерській спільноті організувати цей захід, де можна було б пригостити містян і зібрати кошти на потреби військових: „Я запропонував зібрати всіх черкаських волонтерів, щоб вони показали, хто що виготовляє – плете сітки, робить каремати, займається продовольством, як моя родина. Ми хотіли цим показати, що незважаючи на те, що Черкаси в тилу, ми допомагаємо всі, хто чим може. Ми виготовили родиною понад 1,500 вареників“.

Жителька Лисичанська Євгенія Котик переїхала до рідних у Черкаси. Зі слів жінки, її улюблені вареники – з картоплею та грибами: „В мене онук воює п'ятий рік. Я сама з Лисичанська, тому завжди долучаюся до таких заходів, де можна допомогти військовим. В нашої родини є благодійний фонд і ми допомагаємо хлопцям та дівчатам в період реабілітації. Наразі підтримуємо підрозділ, в якому служать наші земляки – 18 чоловіків з нашої вулиці вступили в лави Збройних сил України“.

Черкашанка Ксенія Половнєва прийшла на свято з родиною. Каже, що такі ініціативи і свята збирають багато однодумців, та обов'язково мають бути з благодійною метою: „В

Благодійний фестиваль вареника. (Фото: Олександр Костирко)

нашої родини активна громадська позиція, тим паче в такий час, як зараз. Такі заходи – це чудова ініціатива, щоб ще раз нагадати людям, що підтримка потрібна не тільки з Європи, а і всередині країни. Нам потрібно об'єднуватися і допомагати військовим. Мої улюблені вареники з капустою, тому по них сюди і прийшла, і посмакуємо, і передамо гроші для Збройних сил України“.

Заступниця міського голови Черкас Марина Гаркава розповіла, що всі зібрані кошти від продажу вареників передадуть на ремонт дронів вільному простору „Халабуда“:

„Волонтери у Черкасах ремонтують дрони для бійців. З 1 січня 2023 року вони відремонтували 697 безпілотників“.

Майже 8 тис. вареників на різні смаки, спортивні естафети, майстер-класи, патріотичні забави, виступ гурту „Крутий заміс“ і художніх

колективів закладів соціальної сфери міста та кілька тисяч відвідувачів в той день відвідали благодійний

фестиваль вареника.

Було зібрано майже 140 тис. грн, які передали для ремонту дронів.

Виявлено старовинний перстень

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Кіровоградський обласний краєзнавчий музей отримав унікальний експонат – чоловічий перстень-печатку XVII-XVIII ст., який виявили закарпатські митники у поштовому відправленні з території Кіровоградщини до однієї з країн Європи на початку 2023 року.

За словами директора музею Бориса Шевченка, це перший та покищо єдиний в колекції обласного музею перстень-печатка того періоду. Наукові дослідження дають версію, що перстень належав військовий

Перстень-печатка. (Фото із сайту музею)

людині однієї з європейських країн й використовувався як печатка для пломбування листів, дверей, скриньок.

Дитяча бібліотека отримала книгу Леоніда Полтави

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Щороку навесні триває Всеукраїнський тиждень дитячого читання, який цього року проходить під гаслом „Читацька родина єднається заради вільної країни“. 26 березня його урочисто відкрили у обласній бібліотеці для дітей ім. Т. Шевченка.

Протягом тижня юним відвідувачам розповідали про сучасну українську літературу для дітей, також гостей бібліотеки знайомили із новими книжками та авторами. А їх у день відкриття тижня бібліотека отримала чимало.

Подарунки принесли громадська активістка, одна з лідерок волонтерського руху у краї Катерина Колтунова, очільниця місцевої письменницької організації Надія Гармазій, донька покійного письменника Віктора Погрібного Ольга, офіцер управління зв'язків з громадськістю Збройних сил України, письменниця і журналістка Олена Мокренчук. Вона запросила маленьких читачів взяти участь у Всеукраїнському конкурсі дитячої творчості „Україна – мрія“ у межах проекту „10 тисяч мрій для звільнених територій“ та передала книгозбірні власні книжки „Аліска, фронтова лисичка“.

Це книжка про війну, написана для дитячої аудиторії, ілюстрована малюнками ветерана російсько-української війни Дениса Жаркова, що містить QR-посилання на відео та

Директорка бібліотеки Таїса Манжула та очільник видавництва „Веселка“ Олексій Кононенко. (Фото бібліотеки)

інтерв'ю з головними героями.

Директор видавництва дитячої літератури „Веселка“ Олексій Кононенко подарував бібліотеці збірку Леоніда Полтави „Перший закон дружби“. Спадкоємці автора профінансували видання і попросили видавництво подарувати книги всім дитячим бібліотекам України. Ця збірка побачила світ на початку березня 2024 року. До неї увійшли найпопулярніші твори для дітей Леоніда Полтави: вірші, казки, оповідання, що вирізняються глибоким почуттям любові до України, її природи, історії, звичаїв.

УНСОЮЗ ОГОЛОШУЄ ПРИДІЛ СТИПЕНДІЙ ТА НАГОРОД ДЛЯ СТУДЕНТІВ НА 2024-2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Кандидати на стипендії або нагороди мусять:

- Бути активними членами УНСоюзу щонайменше два роки до **1-го червня 2024 року**;
- Під час останніх двох років, мати полісу мінімальної вартості \$5,000 (не включає поліс Термінового страхування);
- Бути прийнятими на студії до університету в США або в Канаді.

Апликація на стипендію або нагороду від УНСоюзу мусить бути вислана до 1-го червня 2024 року.

За точними інформаціями телефонуйте до Головної Канцелярії УНСоюзу або відвідайте сторінку «*Наші Пільги*» на інтернетній мережі УНСоюзу:

www.UNAInc.org

Ukrainian National Association, Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
800-253-9862 ext. 3035

NO STRESS ... JUST GREAT RATES!

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

3.50%

CALL US TODAY!

If you'd like to annuitize your
401K or IRA into monthly
payments over your lifetime!

LONG-TERM ANNUITIES

**5
YEAR**

5.50%*
2ND YEAR 5.00%

**7
YEAR**

5.75%*
2ND YEAR 5.00%

**9
YEAR**

8.00%*

* FIRST YEAR RATE.
MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

5-YEAR

5.25%

3-YEAR

4.75%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

Міжнародна...

(Закінчення зі стор. 1)

лового майна, і сфера його дії буде розширюватися. Створено Міжнародний центр з розслідування злочину агресії проти України, прокурори якого наразі розслідують та готують обвинувальні акти щодо цього злочину. Міжнародний кримінальний суд уже видав перші чотири ордери на арешт, у тому числі російського диктатора Путіна, і їх буде більше. Перші рішення щодо використання заморожених російських активів на користь України вже при-

йняті, і цього року ця робота має дати більше результатів.

Організаторами конференції є Україна, Нідерланди та Європейська комісія. Серед учасників заходу – прокурор Міжнародного кримінального суду, генеральний секретар Ради Європи, президент Євроюсту, представники Міжнародного реєстру збитків, завданих агресією Російської федерації проти України (RD4U), та Міжнародного центру з переслідування за злочин агресії проти України (ICPA). За результатами конференції буде ухвалена політична декларація.

Українформ

Пожежа...

(Закінчення зі стор. 1)

Росія готує новий наступ

КИЇВ. – Росія готує новий наступ наприкінці весни – на початку літа 2024 року. Про це заявив Президент Володимир Зеленський в інтерв'ю американському телеканалу CBS, опублікованому 28 березня. Він вкотре закликав США допомогти Україні зброєю, щоб ЗСУ змогли підготуватися до нового удару армії

агресора. Британське видання The Economist також повідомило про ймовірну нову велику атаку армії Росії. На думку авторів, зараз фронт стабілізувався, зокрема, через вологу землю, якою важко просуватися бронетехніці. Раніше Командувач Сухопутних військ ЗСУ генерал-лейтенант Олександр Павлюк повідомляв, що РФ готує нове угруповання у понад 100 тис. солдатів, з яким влітку може піти вперед на одному з напрямків.

Українформ, Радіо Свобода

Микола Біляшівський

(Закінчення зі стор. 6)

ня Люшинського могильника під Варшавою, Борисівського городища на Липовеччині, Княжої гори поблизу Канева та інших. Значні організаційські здібності М. Біляшівського проявилися при скликанні та проведенні декількох Всеросійських археологічних з'їздів.

А ще в біографії М. Біляшівського завжди присутні слова – визначний громадський діяч. За ними стоять його участь як депутата у роботі І Державної Думи, в якій належав до Українського парламентського клубу. Під час Першої світової війни – уповноважений від Російської академії наук для охорони пам'яток культури в Галичині та Буковині.

Під час української демократичної революції у 1917 році М. Біляшівський представляв Київську губернію в українській Центральній Раді. У 1917-1918 роках він очолював Комітет охорони пам'яток старовини і мистецтва в Генеральному секретарстві освіти.

Як науковець він академік Всеукраїнської академії наук (з 1919 р.), почесний академік Української академії мистецтв (з 1918 р.), дійсний член Наукового товариства ім. Шевченка, Українського наукового товариства в Києві, товариства Нестора Літописця, наукових товариств Москви і Одеси. У 1922 -1926 роках – член Всеукраїнського археологічного комітету Всеукраїнської академії наук.

А чи знають його в Україні? Серед вузького кола фахівців – так. В Каневі, Умані – одиниці. Тисячі патріотів-українців з усього світу йдуть до могили Шевченка. А за три кілометри від могили Кобзаря у затінку могутніх дубів – скромна могила видатного трудівника від науки, популяризатора творчості народу, збирача і зберігача генетичного коду українства М. Біляшівського, що пішов із життя у квітні 1926 року. Пішли б і до нього, якби знали що саме на Княжій горі – унікальній історичній землі, від якої і пішла Україна, навечно виситься могутня постать Миколи Біляшівського – великого українця.

В Росії посилюються...

(Закінчення зі стор. 3)

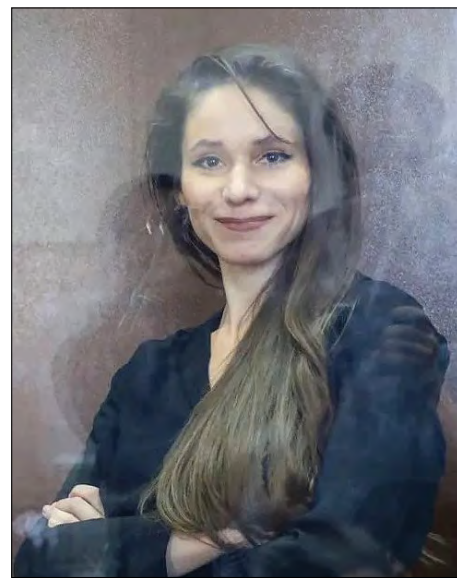
Інтернеті, Нікуліна звільнилася з метеостанції, де працювала 30 років, продала будинок та назавжди виїхала з Росії. Її син загинув під Авдіївкою. Йому було 28 років. На його могилі вона не була, бо його поховано під Авдіївкою.

* * *

22-річного студента Олега Тарасова, який встановив як назву мережі Wi-Fi гасло „Slava Ukraine!“, відрахували з Московського державного університету. На початку березня Нікулінський районний суд Москви призначив Тарасову 10 діб адміністративного арешту, визнавши його винним у публічному демонструванні екстремістської символіки.

* * *

Антоніна Фаворська – журналістка та фотограф мережевого видання SOTAvision їздила на всі суди Олексія Навального, зняла останнє відео із засідання 15 лютого. На похороні Олексія вона була серед родини та близьких. 17 березня її затримали, а наступного дня Нагатинський суд призначив їй 10 діб арешту. Після двох нічних обшуків та тривалого допиту у Слідчому комітеті до вечора 28 березня слідчий висунув Фаворській нове звинувачення – вже кримінальне – про участь в екстремістській спільноті. Після закритого, на вимогу слідства, суду, який зали-

Антоніна Фаворська

шив її у слідчому ізоляторі до 28 травня, Тоня встигла гукнути, що її судять за статтю про те, як катували Навального.

* * *

28 березня у Центральному окружному військовому суді Єкатеринбурга суддя Олексій Колесников визнав математика Азата Міфтахова винним у виправданні тероризму та засудив до чотирьох років позбавлення волі. Два з половиною роки молодому чоловікові доведеться провести у в'язниці, решту – в колонії суворого режиму. Це ще один його вирок. Після відбуття першого терміну він пробув на волі не більше п'яти хвилин. Рано вранці 4 вересня 2023 року біля колонії дружина, батьки, друзі та просто співчуваючі зібралися, щоб зустріти Азата після відбуття повного терміну ув'язнення. Бачили вони його рівно п'ять хвилин: Міфтахова одразу заарештували за новим обвинуваченням – силовики порушили кримінальну справу про виправдання тероризму.

Згідно з матеріалами справи, 21 травня 2023 року Міфтахов з іншими ув'язненими дивився новини, де був сюжет про Бахмут, і сказав кілька фраз, які були визнані виправданням терористичної діяльності. 28 березня Міфтахова засудили до чотирьох років позбавлення волі за виправдання тероризму, а фактично за коментар (якого, можливо, і не було) під час перегляду теленовин.

Азат Міфтахов

Організація...

(Закінчення зі стор. 11)

борщем перетворюється на мобільний душ для хлопців на передовій“, – зауважив він. З початку повномаштабного вторгнення „Веселка“ щедро підтримує українські благодійні фонди, продаючи борщ, який, за словами пана Бірчарда, був обраний спеціально, оскільки через війну знаменитий буряковий суп був внесений ЮНЕСКО до списку страв, що перебувають під загрозою зникнення. „Ми всі повинні зробити все можливе, щоб побачити вільну і незалежну Україну“, – додав пан Бірчард.

О. Яричківська завершила офіційну частину програми, підкресливши особливий колективний дух, представлений присутніми, з якими Razom працює з моменту свого заснування. Працюючи разом тут і в Україні, сказала вона, „ми можемо мати цей об'єднуючий, величезний вплив і принести перемогу Україні“.

Також в рамках заходу відвідувачі мали можливість взаємодіяти з українськими мистецькими інсталяціями. Бруклінський художник Філ Бюлер створив „Циклораму Бородянки“ – інсталяцію, що дозволяє побачити місто Бородянку після російської окупації на 360 градусів, а 14-річний Раєн Хіршгорн представив свою знамениту роботу „Серця України“. Велика алюмінієва скульптура з синіми та жовтими серцями виросла з шкільного проекту до Дня св. Валентина. За останні кілька років зусиллями Райана для України було зібрано близько 200 тис. дол. Перекуси та каву для всіх надала компанія „Веселка“.

Більше про Razom читайте на www.razomforukraine.org.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ОКСАНА СТАНЬКО
Ліцензований продавець
Страховання Життя
OKSANA STANKO
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Tel.: 908-872-2192
email: stankouna2@gmail.com

DNIPRO LLC.
ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ
Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776
CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543
PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

ARKA
Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

МИСТЕЦТВО

Виставка творів полеглого мистця

Олена Білецька під час відкриття виставки. (Фото музею)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 27 березня у Музеї мистецтв відкрили виставку робіт Володимира Чорного – художника-декоратора десятків українських фільмів, який загинув на фронті. Він народився, ріс і навчався у цьому місті, тут живуть його батьки. Мріяв навчатися в Національній академії образотворчого мистецтва і архітектури, вступав туди сім разів поспіль (саме на бюджетну форму), ставши для студентів академії прикладом наполегливості та відданості своїй мрії. Пізніше працював у Києві художником-декоратором фільмів. Починаючи з 2006 року, неодноразово брав участь у виставках у різних містах України.

Як художник-декоратор працював над фільмами „Памфір“ (2022), „Залізні метелики“ (2023), „Брама“ (2017), „Наші котики“ (2020), „Віддана“ (2020), „Ефір“ (2018), „ШТТЛ“ (2022). На початку повномасштабного вторгнення добровільно доєднався до лав Сил оборони, де отримав позивний „Кара“. На посаді головного сержанта окремого взводу 1-го батальйону 66-ої окремої механізованої бригади ім. князя Мстислава Хороброго воював на Східному напрямку. Загинув 9 травня 2023 року в боях біля села Невське Луганської області. Посмертно нагороджений орденом „За заслуги“ III ступеня.

Рідні зібрали його картини, гравюри, особисті речі, фотографії зі зні-

мальних майданчиків і об'єднали в одну експозицію. Її вже презентували у кількох місцях у Києві. У Кропивницькому її вирішили відкрити на день народження В. Чорного. Виставлені 160 експонатів, з яких 31 – картини у різних графічних техніках: офорт, ліногравюра, літографія, акватинта, монотипія, експонуються ілюстрації до книжок, створені В. Чорним. Також частиною експозиції стали оповідки, які воїн писав на фронті і відправляв рідним і близьким у повідомленнях. Ці оповідки вони об'єднали у збірку під назвою „Кара мовчить“.

На вечір пам'яті воїна-художника завітали його рідні та близькі: мати, дружина, сестра і племінники. Як повідомила директор Музею мистецтв Тетяна Ткаченко, В. Чорний брав участь у пленері, який організував Музей мистецтв, у музейних фондах зберігається його картина „Обличчя Чорнобиля“ (2008). Дружина художника Олена Білецька передала Музею мистецтв ще дві роботи митця: ілюстрацію до повісті Льюїса Керрола „Полювання на Снарка“ та „Желя“.

О. Білецька оголосила про те, що Фонд В. Чорного започатковує новий конкурс малюнків для школярів 9-11 класів Кропивницького. Кожен із небайдужих громадян може докласти до формування призового фонду, з якого буде виплачено нагороди за перші місця. Перший внесок до фонду зробили мати та сестра художника.

Помер Ігор Юхновський

ЛЬВІВ. – В Україні у віці 98 років помер один з творців сучасної незалежності, відомий політичний діяч та науковець Ігор Юхновський.

Українці знають його як очільника Інституту фізики конденсованих систем та родоначальника референдуму „За незалежність“ 1 грудня 1991 року. За часів президентства Леоніда Кучми І.Юхновський був його першим віце-прем'єром в уряді. Тоді Юхновський також очолював одну з найвагоміших партій, що тоді опозиціонувала комуністичній лінії, „Народну раду“ (існувала 1990-1994 роках).

В рік референдуму І.Юхновський був кандидатом у президенти України, посівши п'яте місце у голосуванні.

Видатний українець вважається співзасновником Українського інституту національної пам'яті (викону-

Св. п. Ігор Юхновський

вав обов'язки голови установи із 2006 до 2010 року).

УНІАН

Ділимося сумною вісткою, що 7 березня 2024 року відійшла у вічність

СВ. П.

**д-р Іванна з Лозинських
Целевич**

народжена 6 липня 1924 року в Перемишлі.

Початкову школу одержала в Перемишлі, а матуру здала в Ярославі. Опісля виїхала до Львова на медичні курси, де дістала підставове знання медицини. Через воєнні обставини переїхала до Німеччини, де закінчила медичні студії на університеті в Боні - місто в Німеччині і дістала диплом лікаря.

В 1952 році вийшла заміж за д-ра Богдана Целевича. З часом прийшло на світ двоє дітей - Діяна і Адріан. Працювала в психіатричному шпиталі в Чикаго, звідки після 20-ох років відійшла на емеритурі.

Іванна була членом Українського Лікарського Товариства Північної Америки (УЛТПА) та парафіянкою Української католицької церкви св. Йосифа Обручника в Чикаго.

Залишила у глибокому смутку доню Діану з мужем Грегом, сина Адріана з дружиною Ганусею і родини Харуків та Ковблянських.

Вічна їй пам'ять!

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА І СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918
Tel : 845-469-4247
Custom Designed Quality Monuments
Serving NY/NJ/CT Cemeteries
e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com
web site: www.oblastmemorials.com
BILIGUAL HOME APPOINTMENTS

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027
KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.38%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyc.org

Website: www.selfreliancenyc.org

**APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 5 січня 2024 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 North 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency